

MODROZELENÁ INFRASTRUKTURA

**V jakých souvislostech funguje
vodohospodářská („modrá“) a vegetační („zelená“)
část MZI**

Třeboň - 12. 10. 2023

Ing. Jiří Vítek, JV PROJEKT VH s.r.o.
David Hora, Dis., Treewalker s.r.o.

... k MZI,
která je dílem člověka

DVĚ PODOBY MODROZELENÉ INFRASTRUKTURY

... k MZI,
která je dílem přírody

**ADAPTACE
NA ZMĚNU KLIMATU PROSTŘEDNICTVÍM
MODROZELENÉ INFRASTRUKTURY ...**

**... OD NÁS VYŽADUJE ZMĚNIT
VZTAH
K VODĚ A ZELENÍ**

PROMĚNA MĚST

dříve města své obyvatele chránila, nyní je ohrožují

Tokio je největším městem na světě
s aglomerací má okolo 38 milionu obyvatel

Člověk tisíce let hledal správnou podobu měst, aby ho chránila před divokou přírodou a jejími živly až dospěl k poznání, že pokud chce ve zdraví přežít, musí přírodu, před níž se chtěl ve městech původně chránit, do měst pustit.

Stavitelé měst se v celé jejich historii řídili základním pravidlem – povrchovou vodu z přívalových dešťů je potřeba co nejrychleji od každého domu, z každé ulice odvést nejkratší cestou pryč, mimo jejich dosah, mimo město. Nelámali si hlavu tím, že problém s okamžitým přebytkem srážkové vody se tímto způsobem neřeší, pouze se tak jeho vyřešení odkládá.

Města se dál stavěla a rozšiřovala – až se ukázalo, že si člověk ani při své vysoké technické a technologické dovednosti a bohatství neumí s tak pokročilou urbanizací krajiny bezpečně poradit, když přijdou extrémní přívalové srážky.

Permanentním rozšiřováním měst se z urbánní krajiny vytlačila nepostradatelná funkce přirozeného koloběhu vody – malý vodní cyklus.

A dnes už víme, že to nemá jiné řešení, než si přírodu do měst přivést ... a to v takové míře, aby byla schopná vyřešit lokální bleskové povodně, srážkovou vodu předčistit a vrátit ji do podzemí a povrchových toků.

DVA GLOBÁLNÍ PROBLÉMY SVĚTA JEDNO ZÁSADNÍ ŘEŠENÍ

V posledních dvaceti letech k negativním důsledkům pokročilé urbanizace přibyla celosvětová hrozba – globální změna klimatu

MODROZELENÁ INFRASTRUKTURA JE NEJÚČINNĚJŠÍ ŘEŠENÍ

Podstata MZI (definice)

Modrozelená infrastruktura je souhrn technický a přírodě blízkých opatření ke snížení negativních následků zastavěnosti území a změny klimatu na zdraví a bezpečnost obyvatel měst, kterými do urbanizované krajiny zavádíme přirozený koloběh vody v přírodě.

Základní charakteristika MZI

MZI snižuje negativní vliv urbánní krajiny a účinky změny klimatu na obyvatele ve městech i ty, kteří žijí v jejím okolí zaváděním do její zástavby přirozenou hydrologii, která v krajině fungovala před zásahem člověka.

MZI prostřednictvím přírodních, technických i technologických nástrojů snižuje povrchový odtok srážkové vody jejím zadržováním v místě dopadu, předčištěním a vsakováním do podzemí a vypařováním do ovzduší.

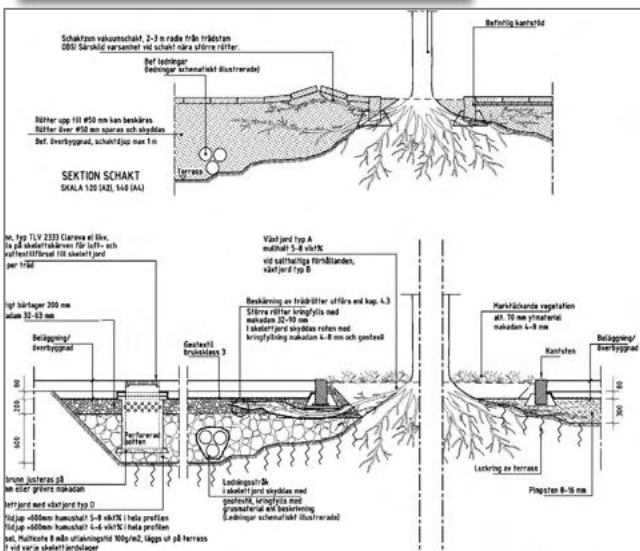
MZI je systém důmyslně propojených opatření, kterými v zastavěném území poskytuje ekosystémové služby, které zajišťovala původní podoba malého vodního cyklu.

Použitelnost pravidel MZI

Pravidla pro adaptaci na změnu klimatu prostřednictvím MZI jsou vytvořena pro zavádění přirozeného koloběhu vody v přírodě na stavebních pozemcích měst. Pokud aplikace těchto pravidel přispěje k ochraně zdraví a bezpečnosti majetku obyvatel ve volné krajině a dává jejich použití smysl, je možné je použít universálně.

JE SOUČASNÁ ZELEŇ VE MĚSTECH

SCHOPNÁ PLNIT FUNKCI MZI?

ŠPATNÁ KONDICE ZELEŇ

=>

ŠPATNÝ VZTAH K MĚSTSKÉ INFRASTRUKTUŘE

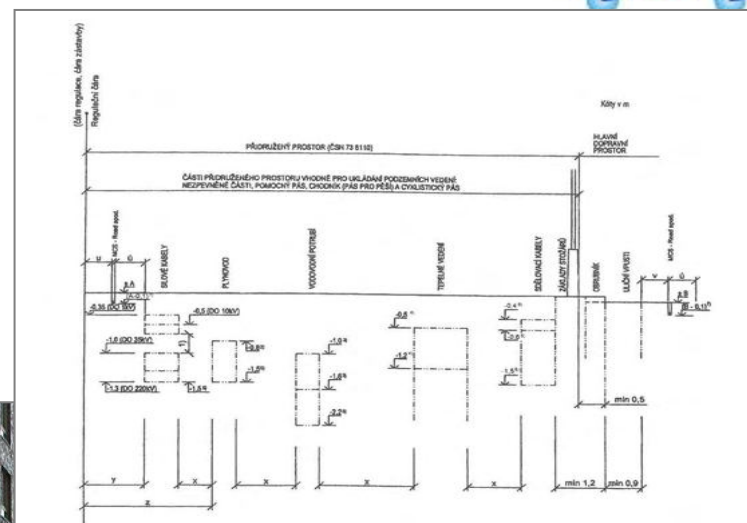
ČESKÉ NORMY PRO INŽENÝRSKÉ SÍTĚ A DOPRAVNÍ INFRASTRUKTURU **S MZI NEPOČÍTÁJÍ**

Pravidla pro prostorové uspořádání sítí technického vybavení v uličním profilu postrádají:

- řešení pro odvodnění - vhodné způsoby zadržování srážkové vody a fungování zeleně
- koordinaci mezi jednotlivými stavebními obory

Technické předpisy a normy pro komunikace neřeší odvodnění podle principů MZI a to vede k tomu, že :

- developeři, projektanti, státní správa, provozovatelé setrvávají ve starém myšlení
- majitelé a provozovatelé nemají zkušenost a ochotu nové věci vyzkoušet - často mají přehnané obavy, i když jsou různá řešení v zahraničí vyzkoušená

Zelená infrastruktura je ve městech dlouho, ale mění se její význam

cíl „zelené“ infrastruktury v minulosti hledal její funkce zejména v estetických, kulturně - sociálních a rekreačních funkcích

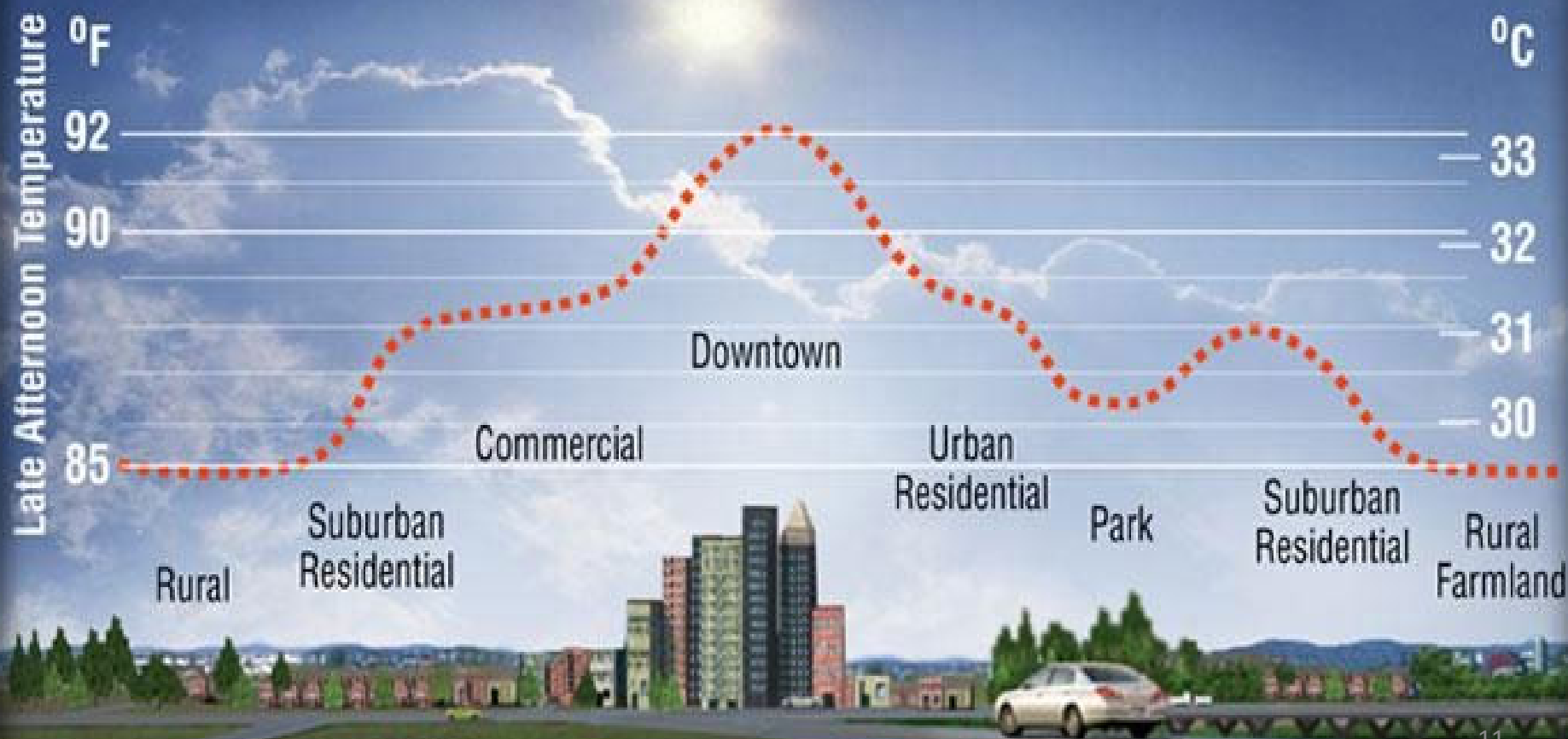

**dnes převažují adaptační cíle
(regulační služby)**

Primární ekosystémové služby MZI

Ekosystémová služba	Převládající funkce			
	Regulační	Kulturní	Zásobovací	Ekologická
Biokoridor (zvyšování biodiverzity)				x
pririta Čištění vody od znečištění	x			
Ekonomické funkce (zvyšování prodejní hodnoty nemovitostí)		x		
Estetické funkce		x		
Habitat pro organismy				x
pririta Infiltrace vody	x			
Intercepce srážek (zadržetí srážek na povrchu rostlin)	x			
Kulturně historické funkce		x		
pririta Mikroklimatická funkce (ochlazování)	x			
Produkce biomasy (palivo)			x	
Produkce dřeva (stavební, palivové)			x	
Produkce potravy			x	
Redukce hluku	x			
Rekreační funkce		x		
Snížení odtoku z vegetačních ploch (kryt vegetace)	x			
Snížování rychlosti proudění vzduchu (větrolam)	x			
Stabilizace půdy (protierozní)	x			
Vázání CO ₂	x			
Vázání vody (v pletivech)	x			
Vzdělávací funkce		x		
pririta Zadržetí vody	x			
Zachycování prachu (snížení znečištění vzduchu)	x			
pririta Zastínění (snížování teploty a vlivu tepelného ostrova)	x			
Zdroj vody (akumulace vody)			x	

Klimatická změna přináší pro naše sídla ovlivnění v takovém rozsahu, že ani velmi bohatá společnost není schopna je zmírnit pouze za využití technických opatření (tzv. „šedé“ infrastruktury)

Města potřebují velké stromy

**Kromě velikosti
musí být i zelené
v době veder
=> dostatek vody**

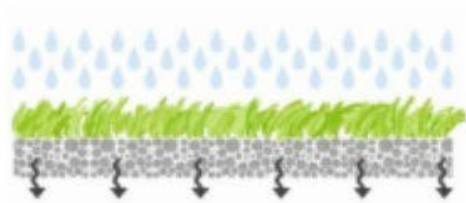
Přírodě blízká řešení mají výraznou výhodu zejména v samo obnovovacích procesech a ve velké efektivitě za minimálního přísunu lidské energie, využívají totiž přímou přeměnu sluneční energie.

Prvky zelené infrastruktury patří mezi jedny z mála opatření, u kterých po jejich dokončení (instalaci) hodnota a efektivnost služeb s postupujícím časem dále vzrůstá.

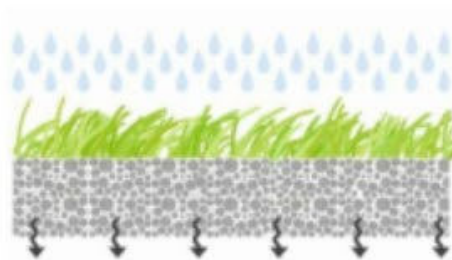

„Zelené“ odvodňovací prvky MZI

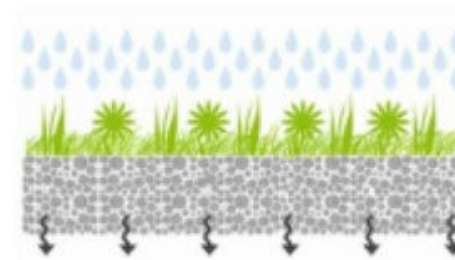
EXTENZIVNÍ TRÁVNÍK

INTENZIVNÍ TRÁVNÍK

KRAJINNÉ TRÁVNÍKY A KVĚTNATÉ LOUKY

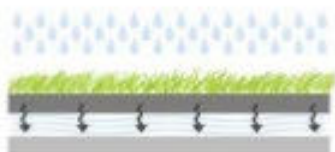

PŘÍKLADY

„Zelené“ odvodňovací prvky MZI

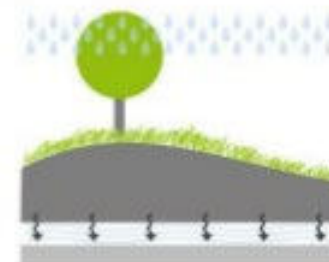
EXTENZIVNÍ VEGETAČNÍ
STŘECHA

POLOINTENZIVNÍ VEGETAČNÍ
STŘECHA

INTENZIVNÍ VEGETAČNÍ STŘECHA

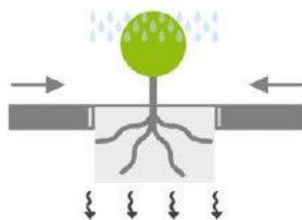
PŘÍKLADY

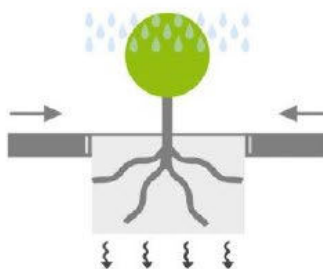

„Zelené“ odvodňovací prvky MZI

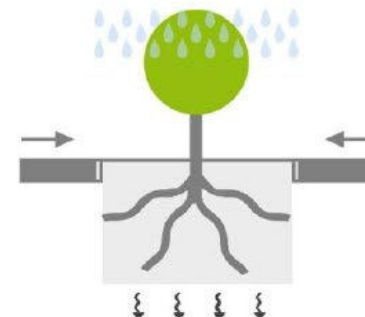
STROMY MALOKORUNNÉ OBJEM
KORUNY CCA 50 m³

STROMY STŘEDNÍ VELIKOSTI OBJEM
KORUNY CCA 250 m³

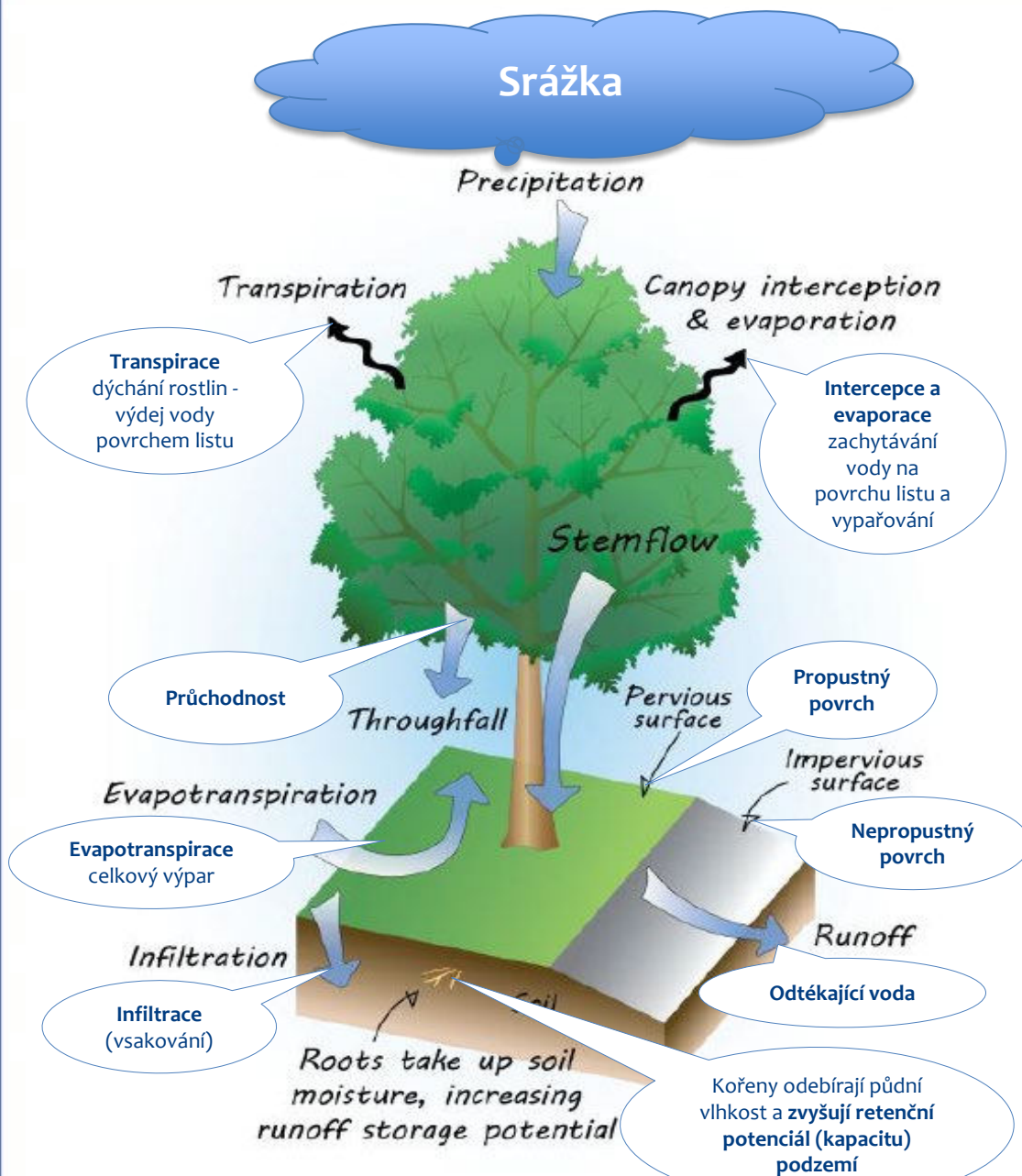

STROMY VELKOKORUNNÉ OBJEM
KORUNY CCA 650 m³

PŘÍKLADY

Stromy představují nenahraditelnou součást našeho prostředí, jejich význam se zvyšuje s pokročilou urbanizací krajiny a častějším výskytem extrémního počasí ovlivněného globální klimatickou změnou

**Stromy
musí být
schopné
vyrůst a
být
vitální**

Managementová opatření na podporu MZI podpora infiltrace / podpora akumulace

zpřístupnění ploch zeleně pro vodu

Podpora infiltrace

zpřístupnění ploch zeleně pro vodu

Podpora infiltrace

zpřístupnění ploch zeleně pro vodu

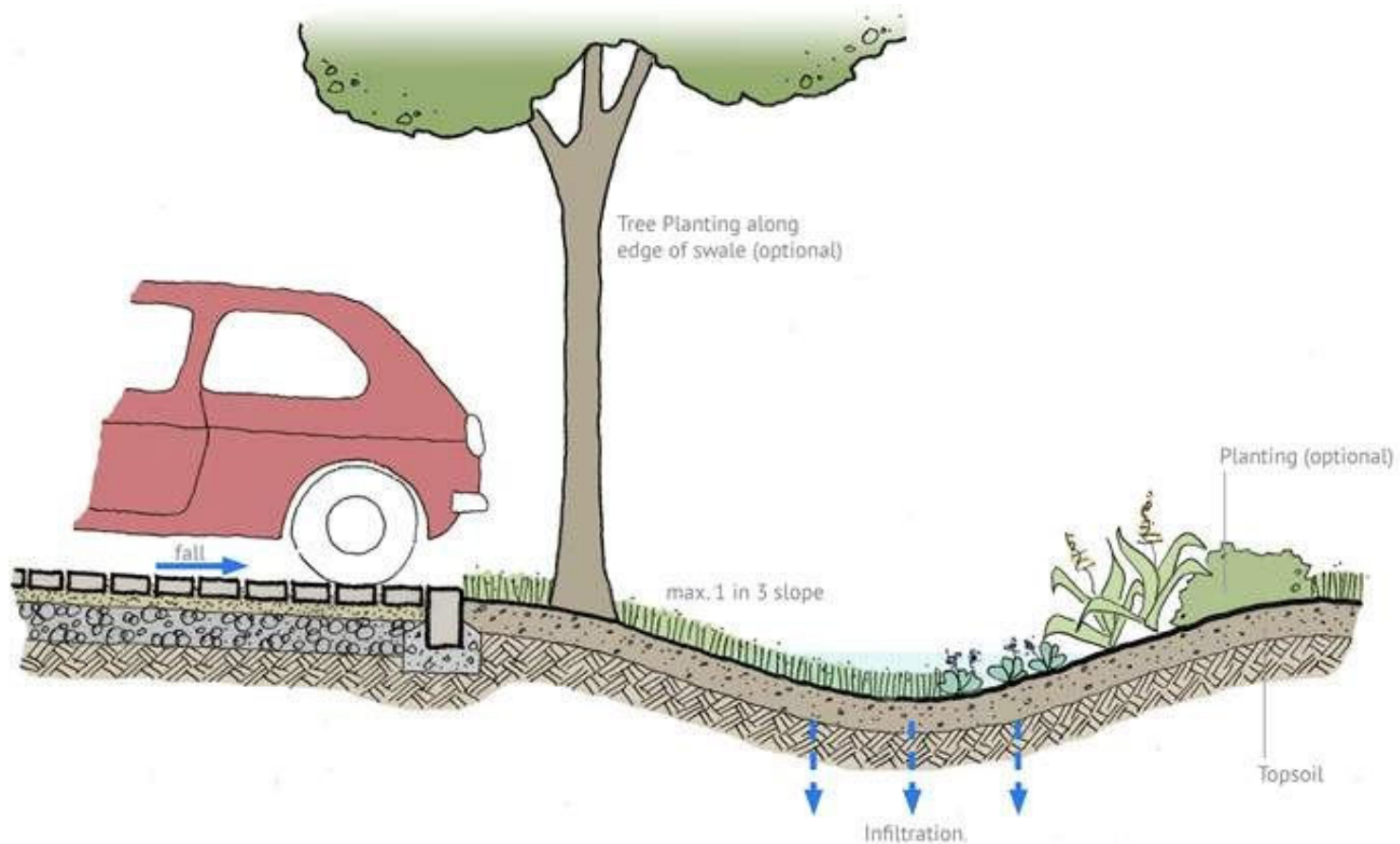
Podpora infiltrace

zpřístupnění ploch zeleně pro vodu

Podpora infiltrace

terénní modelací

Podpora infiltrace

zpřístupnění
ploch zeleně
pro vodu

Podpora infiltrace

zpřístupnění ploch zeleně pro vodu

**Musí se
změnit
přístup
k významu
ploch zeleně**

Podpora infiltrace

zhutnění / propustnost vegetačních ploch

Podpora infiltrace

zhutnění / propustnost vegetačních ploch

Podpora infiltrace

zhutnění / propustnost vegetačních ploch

Podpora infiltrace

**zhutnění / propustnost vegetačních ploch
... a vida, někde to jde**

Podpora infiltrace

počítáme
s vodou

vhodnou údržbou vegetačních ploch

Podpora infiltrace

vhodnou údržbou vegetačních ploch

Podpora infiltrace

vhodnou údržbou vegetačních ploch
(předběžná opatření)

Podpora infiltrace

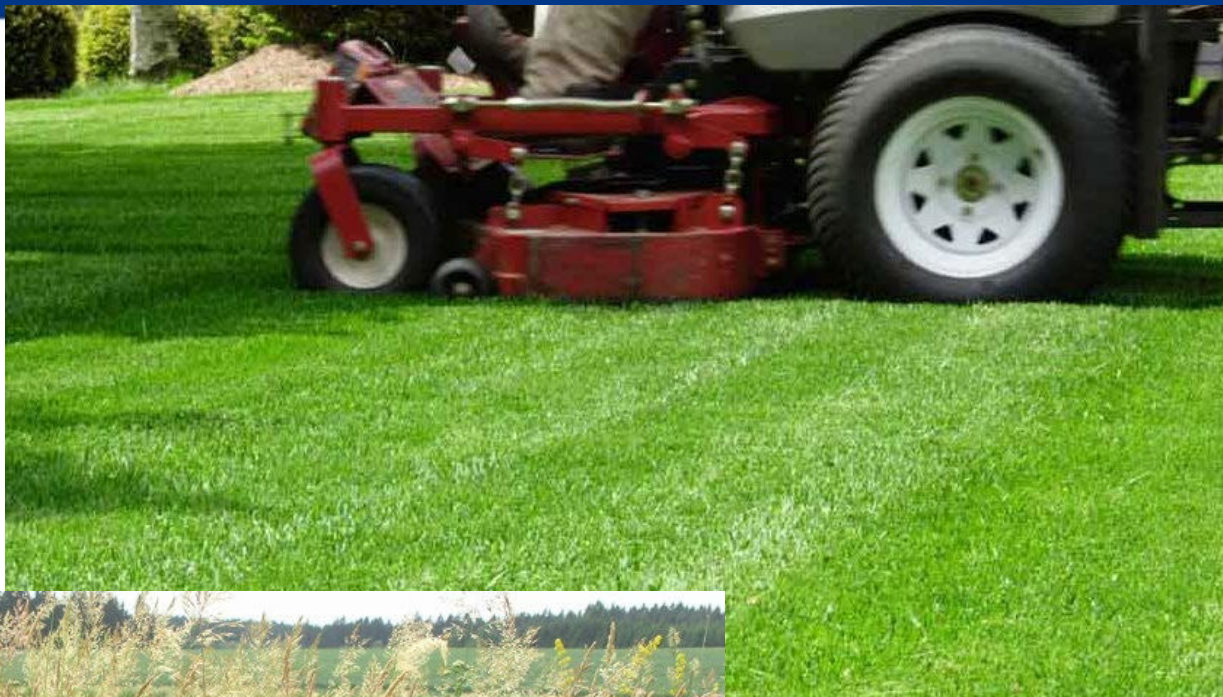
vhodnou údržbou vegetačních ploch

Podpora infiltrace

funkce kořenových systémů - změna výšky sečení

Podpora infiltrace

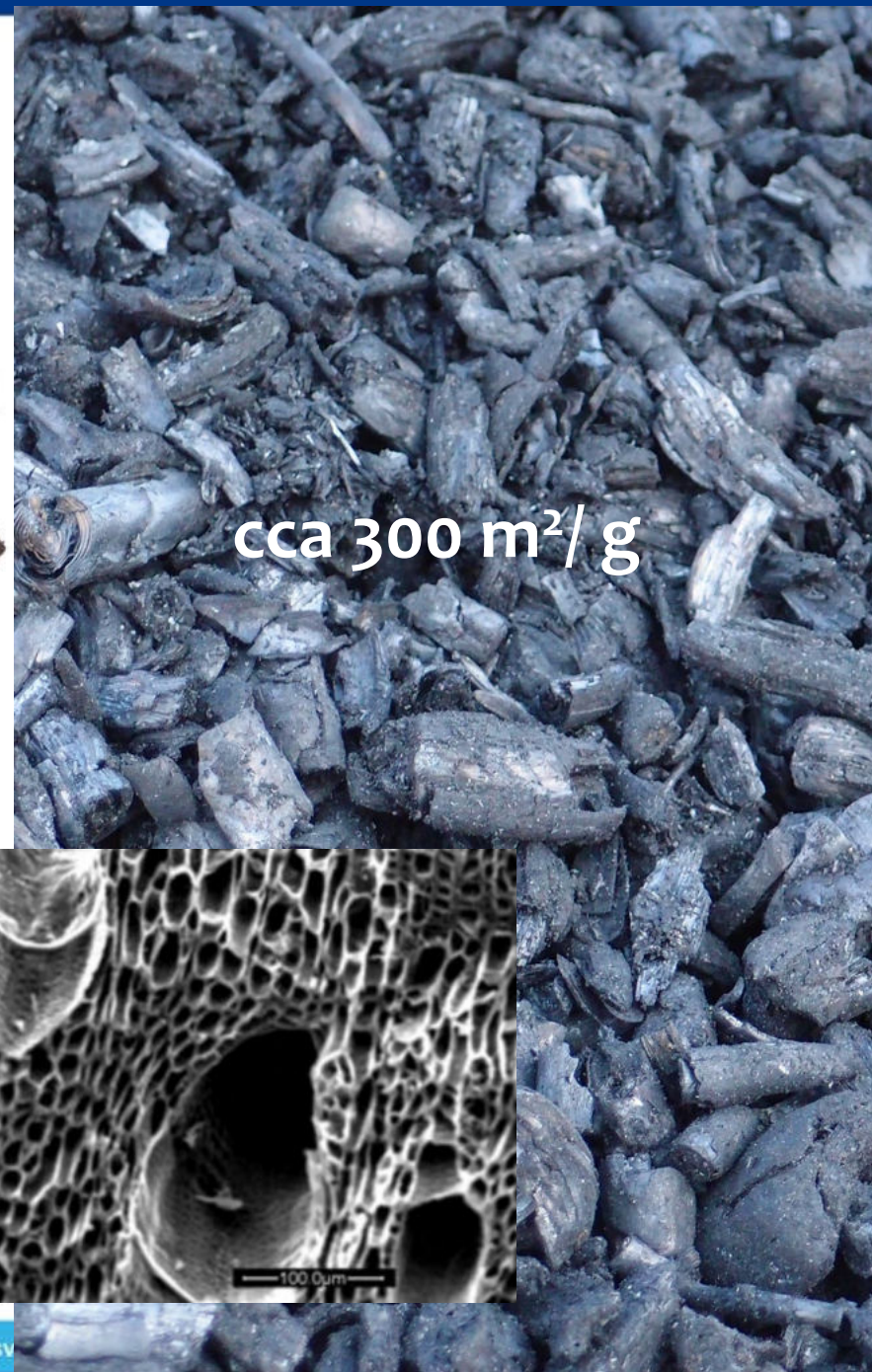

**funkce
kořenových
systémů
- diverzita
výsadeb**

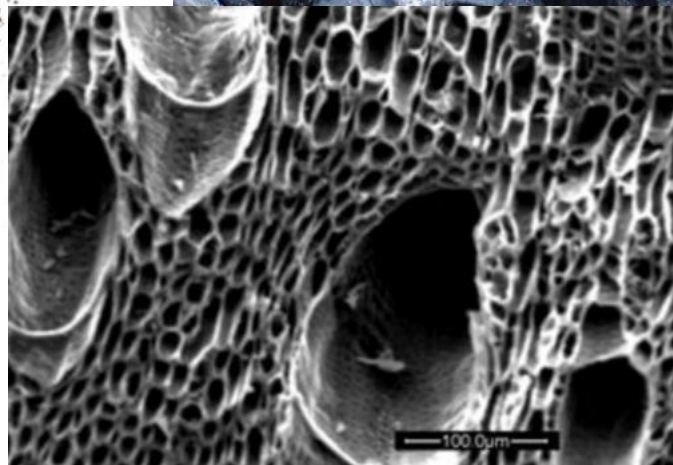
Podpora akumulace

1% až 240 m³/ha

cca 300 m²/g

Komplexní opatření na podporu MZI

Všechny regulační ekosystémové služby vyplývají ze vztahu voda-půda-rostlina, který vytváří funkční ekosystém. Tento modro-zelený vztah je doplněn prvky technické infrastruktury.

Definování základních požadavků města na MZI tedy musí vycházet z parametrů, které ovlivňují výše uvedené ekosystémové služby MZI.

Prevence srážkového odtoku přímo v místě jeho vzniku

Decentrální odvodnění (HDV)

Čištění srážkové vody

Zajištění prokořenitelného prostoru

Dostupnost vody pro vegetační prvky

Postupy tvorby komplexních prvků MZI

Prevence srážkového odtoku přímo v místě jeho vzniku

I. minimalizovat nepropustných zpevněné povrchy
a zastavěné plochy na nezbytně nutný rozsah,

II. zvýšením podílu ploch zeleně na konstrukci
a ploch s propustným a polopropustným krytem,

III. intercepcí (a následnou evaporací) srážek
v korunovém zápoji stromů

Prevence srážkového odtoku v místě jeho vzniku

zvýšením podílu ploch zeleně na konstrukci

Postupy tvorby komplexních prvků MZI

Aplikace decentrálního odvodnění (dle principů HDV)

I. podpora transpirace odvodem srážkové vody
do povrchové vegetační vrstvy půdy

II. odvádění srážkové vody do půdního
a horninového prostředí (vsakování),

III. retence a regulované odvádění srážkové vody
do povrchové vody

IV. retence a regulované odvádění srážkové vody
do jednotné kanalizace

Aplikace HDV

odvodem srážkové vody
do povrchové vegetační vrstvy půdy

Aplikace HDV

retencí a regulovaným odváděním srážkové vody

Postupy tvorby komplexních prvků MZI

Čištění srážkové vody

I. půdní filtr s vegetační vrstvou,

II. půdní filtr bez vegetační vrstvy,

III. mechanické předčištění
(sedimentace / filtrace).

Čištění srážkové vody

Stockholm,
Bjorn Embren

půdní filtr s vegetační vrstvou

Postupy tvorby komplexních prvků MZI

Zajištění prokořenitelného prostoru

I. chráníme funkční vegetační prvky,
vegetační vrstvu půdy

II. vysazujeme (zakládáme) v místech
dobře prokořenitelných půd

III. prokořenitelný prostor v požadovaném objemu
zajistíme plošným a hloubkovým nakypřením

IV. prokořenitelný prostor
konstruujeme vhodnou technologií

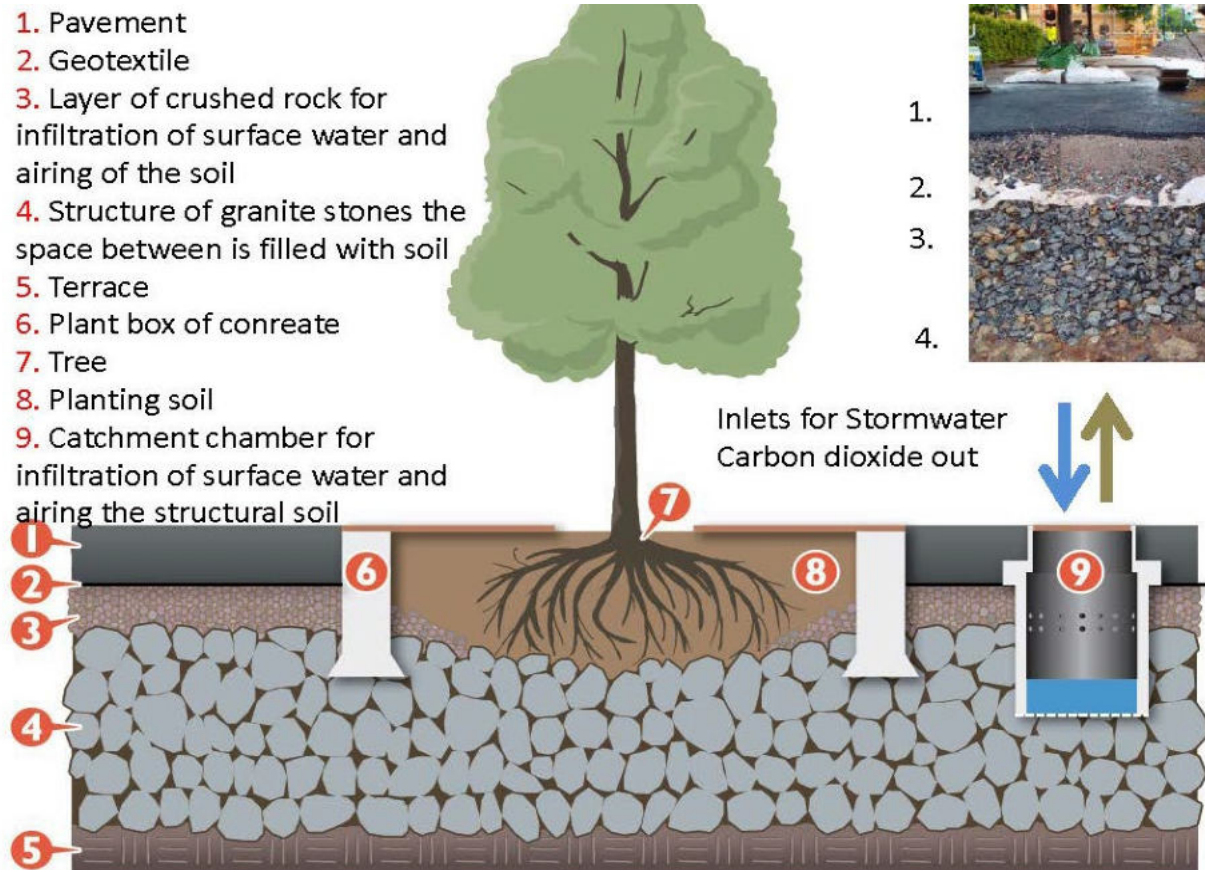
MODROZELENÁ INFRASTRUKTURA JE SYSTÉM

VODA – ZELEŇ – VZDUCH – PODZEMÍ

Způsob,
jak se dá pro MZI
v ulici najít místo a
vytvořit pro ni
vhodné podmínky
...

... pro
pěstování stromů
... pro zadržování
srážkové vody

1. Pavement
2. Geotextile
3. Layer of crushed rock for infiltration of surface water and airing of the soil
4. Structure of granite stones the space between is filled with soil
5. Terrace
6. Plant box of concrete
7. Tree
8. Planting soil
9. Catchment chamber for infiltration of surface water and airing the structural soil

Björn Embrén, Stockholm, Sweden

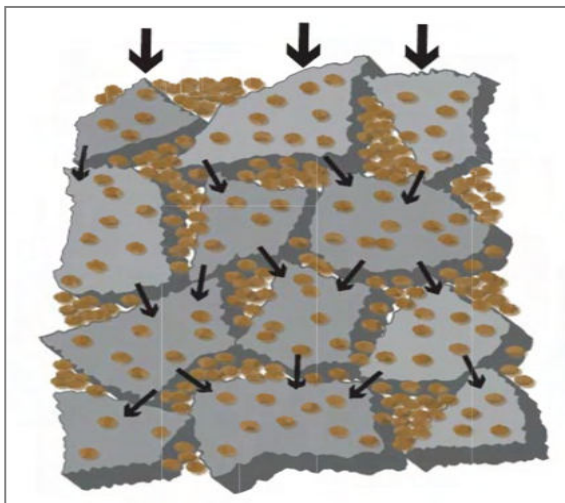

konjlec

Björn Embrén, Stockholm, Sweden

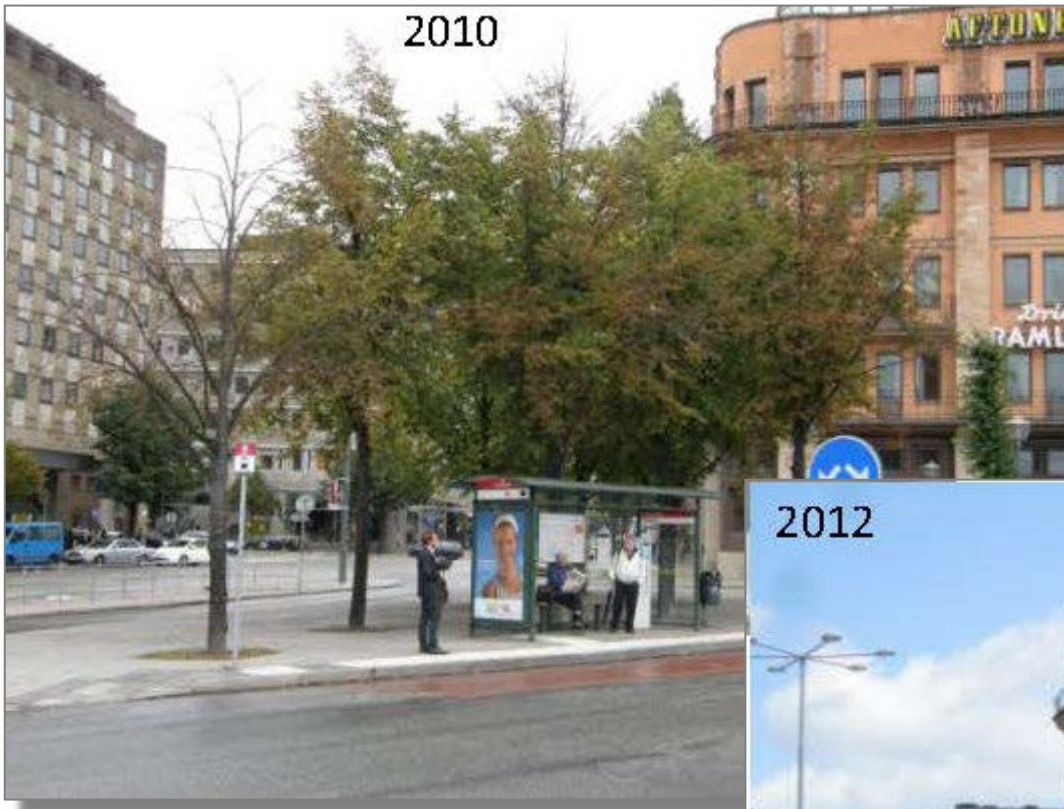

konjlec

**Björn Embrén, Stockholm,
Sweden**

2010

počítáme
s vodou

2012

**Björn Embrén,
Street Department,
Stockholm,
Sweden**

Swedenborgsgatan

Planted
around
1935 about
80 year old

Planted in
autumn 2003
10 years at the
location

vysazeno
na podzim 2003
foto je z roku 2013

vysazeno
kolem roku 1935
asi 80 let

Björn Embrén, Street Department, Stockholm, Sweden

Björn Embrén, Stockholm, Sweden

foto z roku 2002

foto z roku 2013
po osazení do strukturální půdy

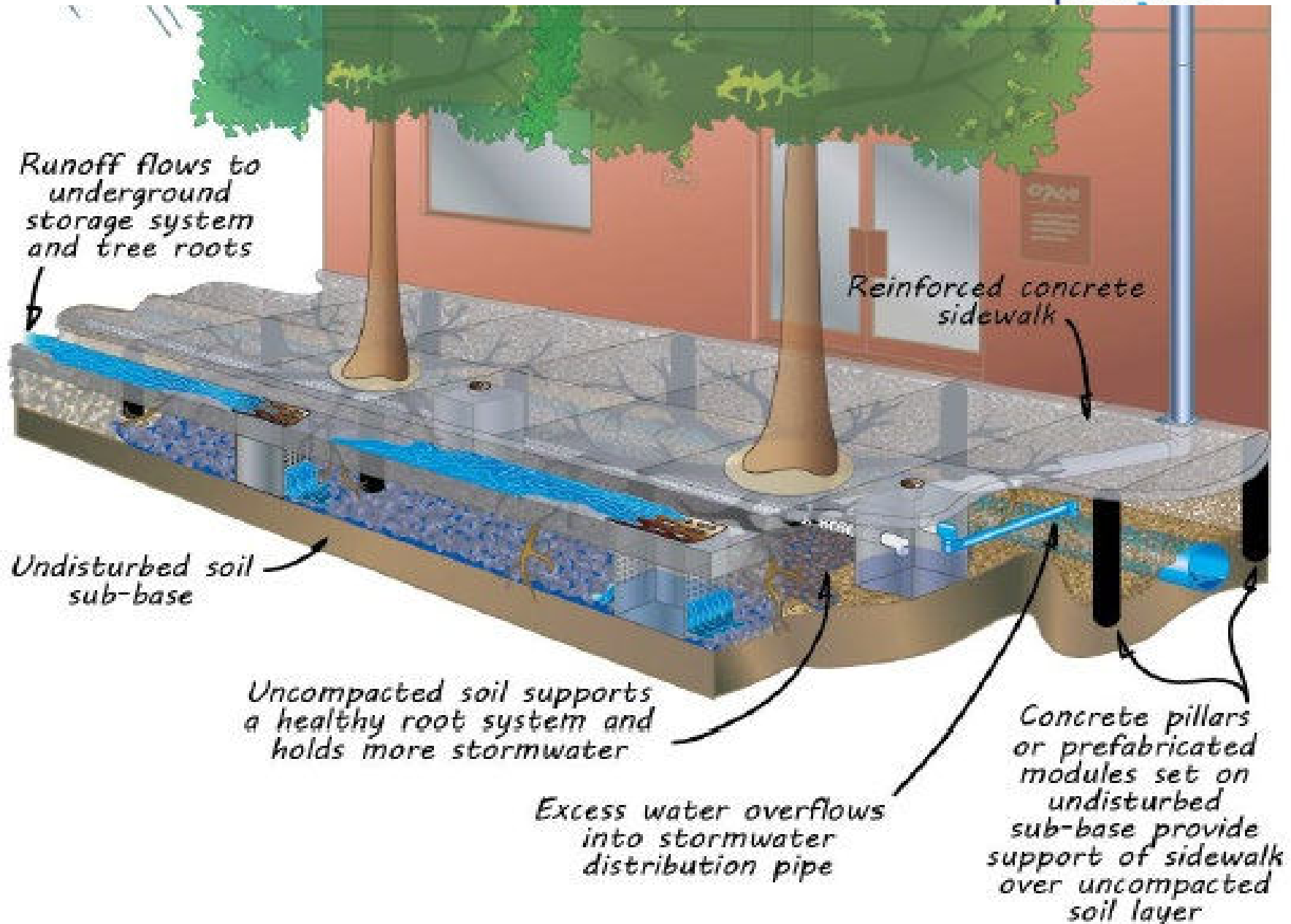
Postupy tvorby komplexních prvků MZI

Dostupnost vody pro vegetační prvky

- I. Vegetační prvky propojujeme s prvky HDV

- II. k vegetačním prvkům přivádíme srážkovou vodu, stanoviště chráníme před přemokřením.

Dostupnost vody pro vegetační prvky

počítáme
s vodou

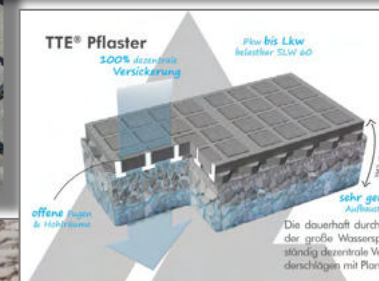
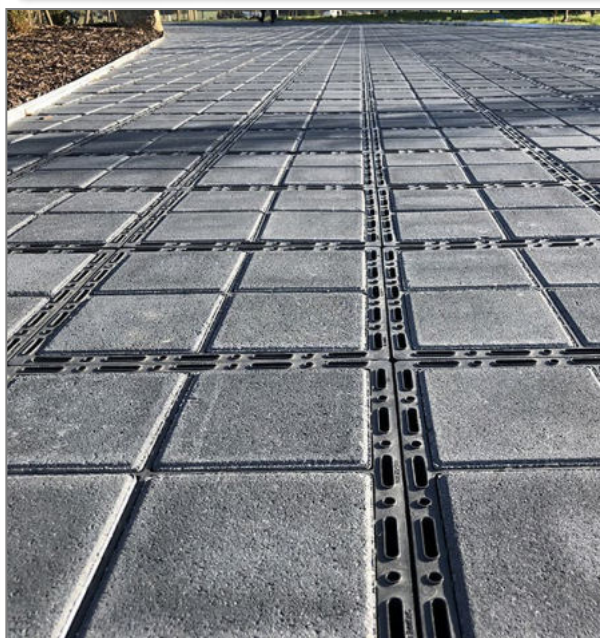
Stockholm,
Bjorn Embren

vegetační prvky propojené s prvky HDV

Konec první části

PROPUSTNÁ DLAŽBA ... funguje tak, jak si myslíme?

počítáme
s vodou

PROPUSTNÁ DLAŽBA ... funguje tak, jak si myslíme?

Konstrukce parkovacích stání musí plnit tyto funkce

- parkování osobních aut
- sběr a předčištění srážkové vody – DŮVOD POSOUZENÍ
- splnění estetických hledisek
- splnění požadavků majitele a provozovatele

POSOUZENÍ PROPUSTNOSTI

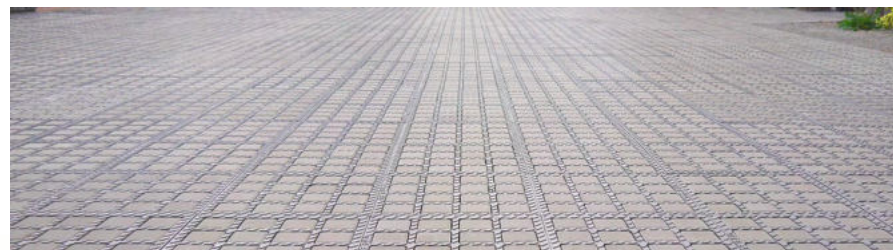
KAMENNÁ A DISTANČNÍ BETONOVÁ DLAŽBA SE SPÁRAMI

- velkoformátová žulová dlažba 160/160 mm
- distanční betonová dlažba 170/170 mm
- vějířová žulová dlažba 100/100 mm
- všechny se spárami 30 mm

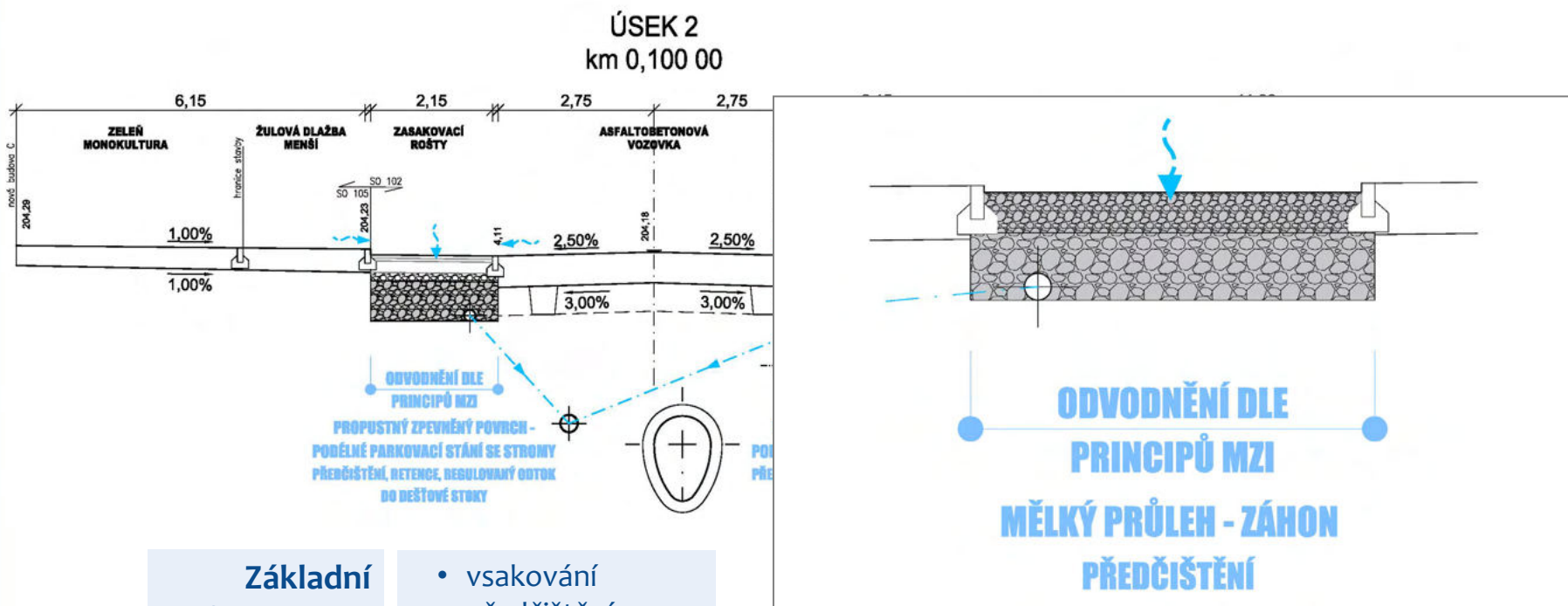
DLAŽBA V TTE ROŠTECH

- TTE rošty s kostkou z betonu
- TTE rošty s kostkou z přírodního kamene
- TTE rošty se zákrytovou dlažbou z umělého kamene (polymerbetonu)

PROPUSTNÁ DLAŽBA – povrch parkovacího stání

Posouzení funkce povrchu parkovacího stání s propustnou dlažbou

Základní funkce MZI

- vsakování
- předčištění
- bezpečnost
- životnost

Pokud mají propustné povrchy plnohodnotně plnit funkci sběrných objektů, je nutné, aby fungovaly, jako průlehy

PROPUSTNÁ DLAŽBA – povrch parkovacího stání

Posouzení dvou typů konstrukcí:

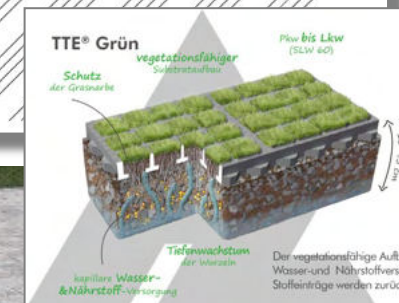
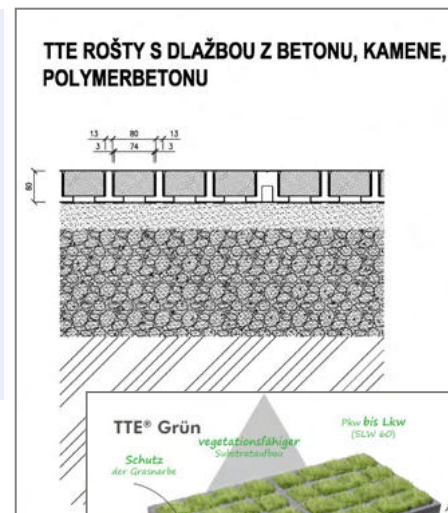
KAMENNÁ A BETONOVÁ DÍŠŤOVÁ DLAŽBA

- velkoformátová žulová dlažba 160/160 mm
- díšťová betonová dlažba 170/170 mm - se spárami 30 mm

DLAŽBA V TTE ROŠTECH

- TTE rošty s kostkou z betonu nebo z přírodního kamene
- TTE rošty se zákrytovou dlažbou z umělého kamene (polymerbetonu)

konstrukce zpevněného propustného povrchu parkovacího stání	na ploše 1 m ²		plocha parkovacího stání		
	plocha dlažby	plocha spar s obsypem	celkem	dlažby	spar
	[m ² /m ²]	[m ² /m ²]	[m ²]	[m ² /m ²]	[m ² /m ²]
velkoformátová žulová dlažba 160/160 mm - se spárami 30 mm	0,72	0,28	30,00	21,60	8,40
díšťová betonová dlažba 170/170 mm - se spárami 30 mm	0,72	0,28	30,00	21,60	8,40
vějířová žulová dlažba 100/100 mm - se spárami 30 mm	0,64	0,36	30,00	19,20	10,80

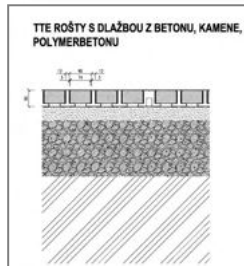
PROPUSTNÁ DLAŽBA – povrch parkovacího stání

Výpočet hydrotechnických parametrů dvou typů propustných povrchů

plocha povodí	vozovka	asfaltová	38 m ²
	chodník	kamenná dlažba	44 m ²
	parkovací stání	dle konstrukce	30 m ²

PARKOVACÍ STÁNÍ S KAMENNOU A BETONOVOU DÍŠTANČNÍ DLAŽBOU				hydrotechnické parametry průběhu vsakování propustným povrchem při návrhové srážce s periodicitou								
podle konstrukce zpevněného propustného povrchu	plocha vsaku v celé ploše pod TTE rošty [m ²]	propustnost - koeficient hydraulické vodivosti [m/s]	výpočet podle TNV 75 9011	desetiletou (p = 0,1)			pětiletou (p = 0,2)			dvouletou (p = 0,5)		
				objem vody	výška vody	doba zdržení	objem vody	výška vody	doba zdržení	objem vody	výška vody	doba zdržení
				[mm]	[mm]	[min]	[mm]	[mm]	[min]	[mm]	[mm]	[min]
velkoformátová žulová dlažba 160/160 mm - se spárami 30 mm	8,40	1,00000E-04	zadrženi vody se děje na povrchu komunikace	1,9	63	38	1,5	50	30	1,1	37	22
díšťanční betonová dlažba 170/170 mm - se spárami 30 mm				1,7	57	27	1,3	43	21	1,1	37	17
vějířová žulová dlažba 100/100 mm - se spárami 30 mm												

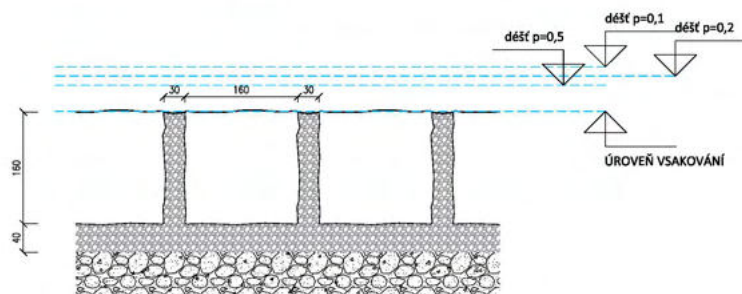
PARKOVACÍ STÁNÍ S DLAŽBOU DO TTE ROŠTŮ				hydrotechnické parametry průběhu vsakování propustným povrchem při návrhové srážce s periodicitou								
podle konstrukce zpevněného propustného povrchu	plocha vsaku v celé ploše pod TTE rošty [m ²]	propustnost - koeficient hydraulické vodivosti [m/s]	výpočet podle TNV 75 9011	desetiletou (p = 0,1)			pětiletou (p = 0,2)			dvouletou (p = 0,5)		
				objem vody	výška vody	doba zdržení	objem vody	výška vody	doba zdržení	objem vody	výška vody	doba zdržení
				[mm]	[mm]	[min]	[mm]	[mm]	[min]	[mm]	[mm]	[min]
TTE rošty s kostkou z betonu	30,00	1,00000E-04	zadrženi vody se děje pod povrchem komunikace v její konstrukci	1,1	36	7	0,8	26	5	0,6	21	4
TTE rošty s kostkou z přírodního kamene												
TTE rošty se zákrytovou dlažbou z umělého kamene (polymerbetonu)												

PROPUSTNÁ DLAŽBA – povrch parkovacího stání

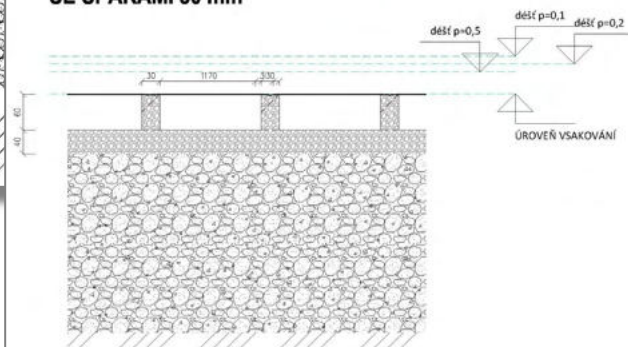
Výpočet odkryl zásadní rozdíl mezi oběma typy propustných povrchů

KAMENNÁ A DISTANČNÍ BETONOVÁ DLAŽBA SE SPÁRAMI

**VELKOFORMÁTOVÁ ŽULOVÁ DLAŽBA 160/160 mm
- SE SPÁRAMI 30 mm**

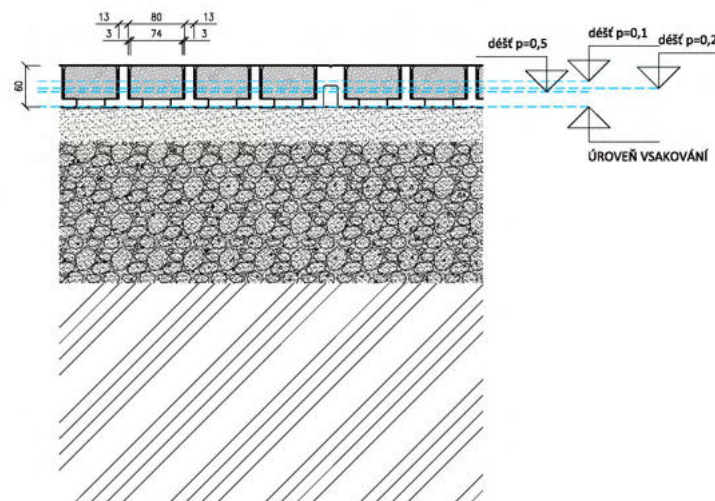

**DISTANČNÍ BETONOVÁ DLAŽBA 170/170 mm -
SE SPÁRAMI 30 mm**

DLAŽBA V TTE ROŠTECH

**TTE ROŠTY S DLAŽBOU Z BETONU, KAMENE,
POLYMERBETONU**

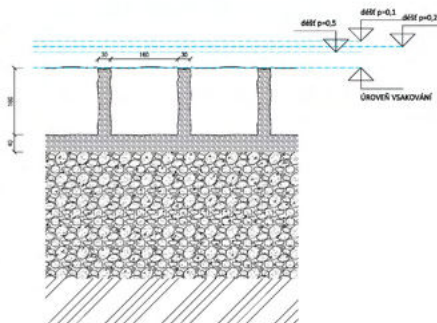

PROPUSTNÁ DLAŽBA – povrch parkovacího stání

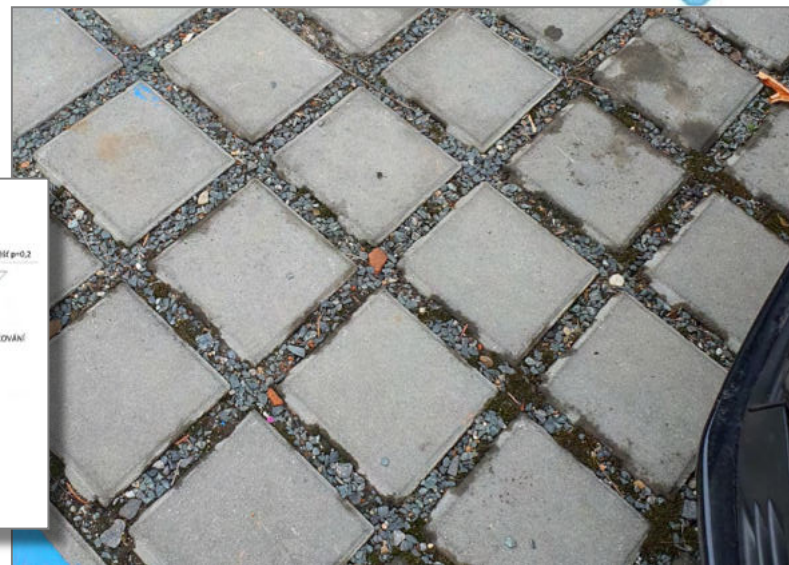
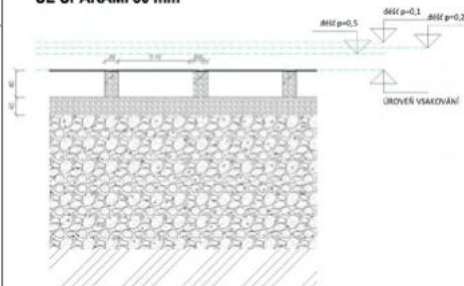
KAMENNÁ DLAŽBA SE SPÁRAMI

Provozní předpoklady

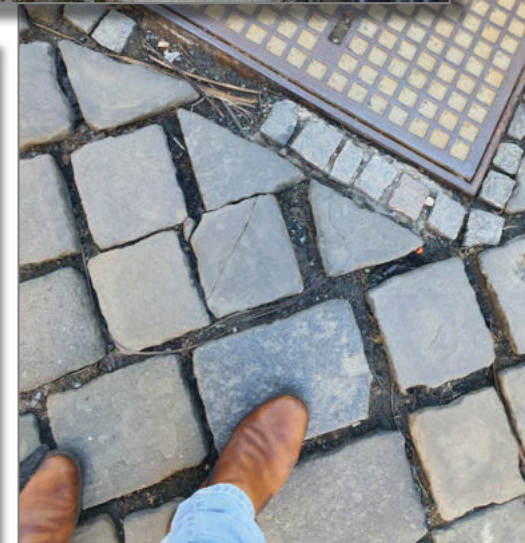
VELKOFORMÁTOVÁ ŽULOVÁ DLAŽBA 160/160 mm
- SE SPÁRAMI 30 mm

DISTANČNÍ BETONOVÁ DLAŽBA 170/170 mm -
SE SPÁRAMI 30 mm

REDMI NOTE 9 PRO
AI QUAD CAMERA

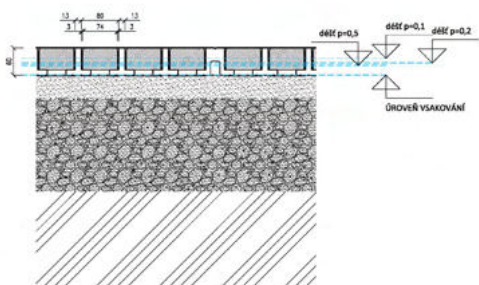

PROPUSTNÁ DLAŽBA – povrch parkovacího stání

BETONOVÁ DLAŽBA V TTE ROŠTECH

Provozní předpoklady

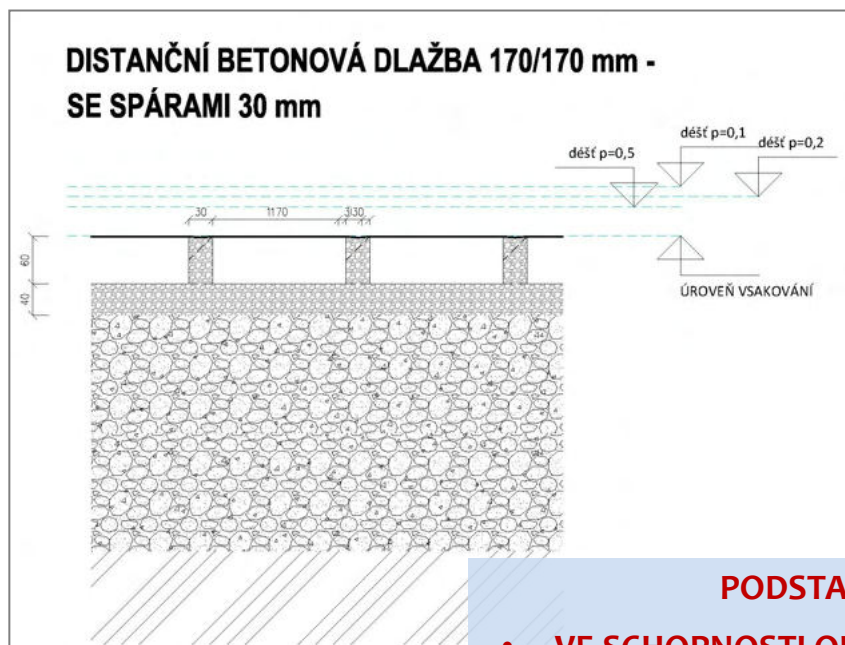
TTE ROŠTY S DLAŽBOU Z BETONU, KAMENE,
POLYMERBETONU

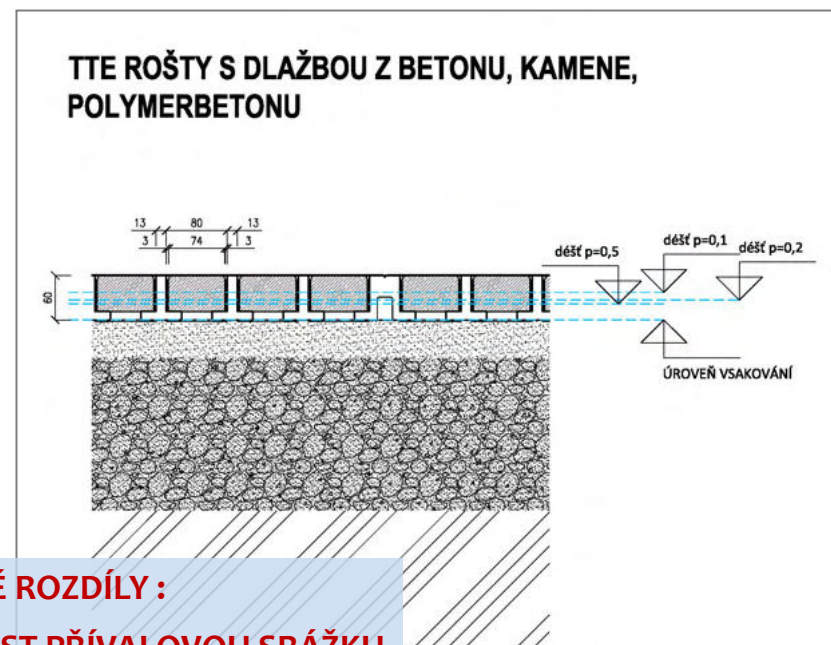
PROPUSTNÁ DLAŽBA – povrch parkovacího stání

Výsledek posouzení dvou typů propustných povrchů

KAMENNÁ A BETONOVÁ DÍŠTANČNÍ DLAŽBA SE SPÁRAMI

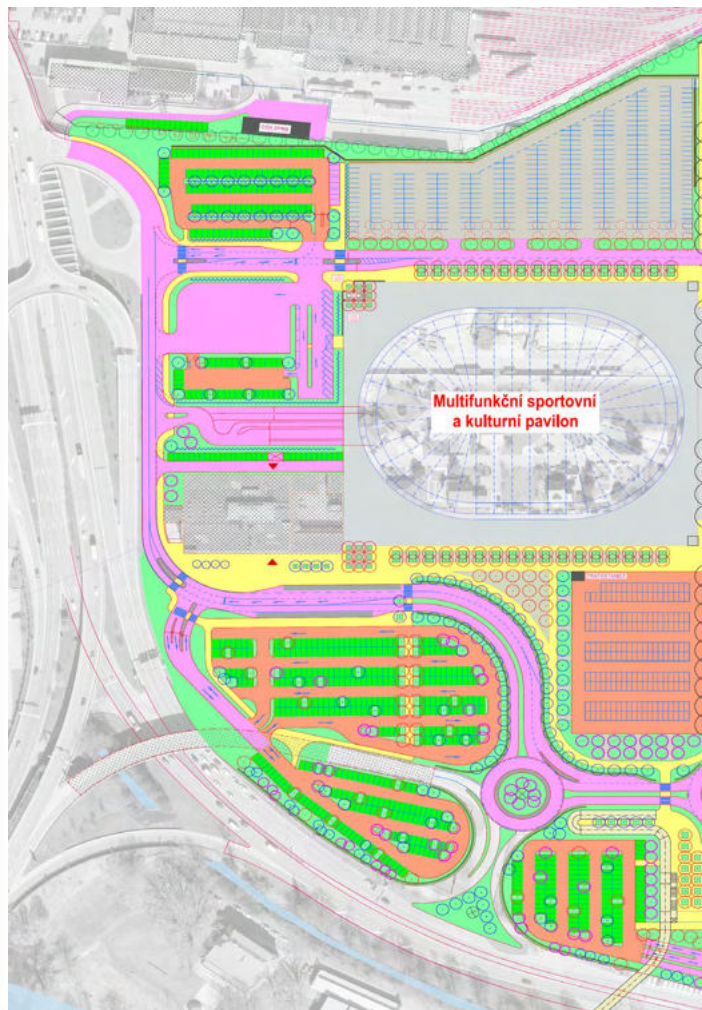
BETONOVÁ DLAŽBA V TTE ROŠTECH

PODSTATNÉ ROZDÍLY :

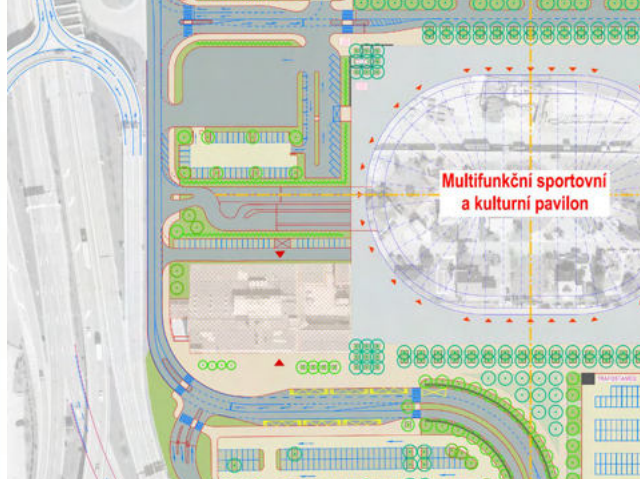
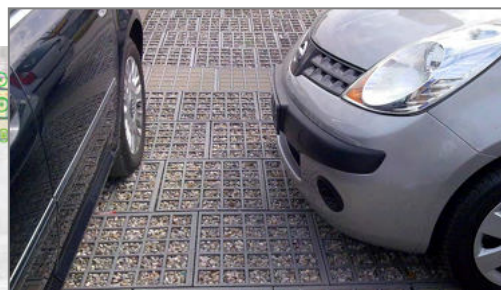
- VE SCHOPNOSTI ODVÉST PŘÍVALOVOU SRÁŽKU
- VE DLOUHODOBĚ SPOLEHLIVÉ PROPUSTNOSTI
- VE STABILITĚ POVRCHU

Multifunkční hala – ARÉNA BRNO

Multifunkční hala – ARÉNA BRNO

počítáme
s vodou

PARKOVIŠTĚ
dle principů modrozelené infrastruktury

ADAPTACE MĚST NA ZMĚNU KLIMATU PROSTŘEDNICTVÍM MODROZELENÉ INFRASTRUKTURY

ADAPTACE MĚST NA ZMĚNU KLIMATU STOJÍ
NA PRINCIPECH UDRŽITELNÉHO ROZVOJE

ADAPTACI REPREZENTUJÍ
TŘI NEJDŮLEŽITĚJŠÍ EKOSYSTÉMOVÉ SLUŽBY

MODROZELENÁ INFRASTRUKTURA

1. PREVENCE PROTI ZÁPLAVÁM
2. PREVENCE PROTI SUCHU
3. KVALITNÍ MIKROKLIMA

MODROZELENÁ INFRASTRUKTURA JE SYSTÉM

SYSTÉM STOJÍ NA SYSTÉMOVÝCH OPATŘENÍCH
SYSTÉMOVÁ OPATŘENÍ ZAVEDE KONCEPCE
KONCEPCI - KONCEPCE STOJÍ NA DETAILU

PLÁN ADAPTACE NA ZMĚNU KLIMATU PROSTŘEDNICTVÍM MODROZELENÉ INFRASTRUKTURY (Plán)

obsah:

- A. Konceptce hospodaření s dešťovou vodou (HDV)
  - B. Městské stavební standardy integrované s MZI
  - C. Adaptační indikátory MZI
- Medická příručka pro aplikaci MZI

A. Koncepce hospodaření s dešťovou vodou

Principy HDV lze účinně aplikovat pouze systémově:

Zadržování srážek je nutné vnímat jako systémové opatření a pro jeho zavedení je nutné předjednat ve městě podmínky

Zavedení tohoto univerzálního systému je nutné aplikovat se znalostí konkrétních podmínek

- Stávající zástavba - potenciál k zadržování srážek
- Novostavby – pravidla pro zadržování srážek podle podmínek v území

Simulace srážkoodtokového děje dle principů HDV ukáže účinnost opatření na stokové síti

Systémová opatření HDV na stokových sítích je potřeba zadat do MM a vyhodnotit jejich účinnost ve stávající zástavbě i to, jak se projeví rozšiřování města o novostavby s HDV

B. Městské stavební standardy s integrací MZI

Principy MZI:

- zásadně přehodnotit priority – **nejde o přepych, ale o přežití;**
- změny vyžadují **peníze a trpělivost;**
- klíčové dokumenty – např. **koncepce parkování;**
- zbavit se předsudků v tom, **co je architektura** a kde je **hranice mezi památkou a životem;**
- posílit **ekosystémové služby.**

MSS koordinují právní i technické předpisy a obsahují:

- a. Analýza území města pro aplikaci MZI,
- b. Katalog opatření MZI dle koordinace MZI s ostatními stavebními obory,
- c. Příklady aplikace MZI

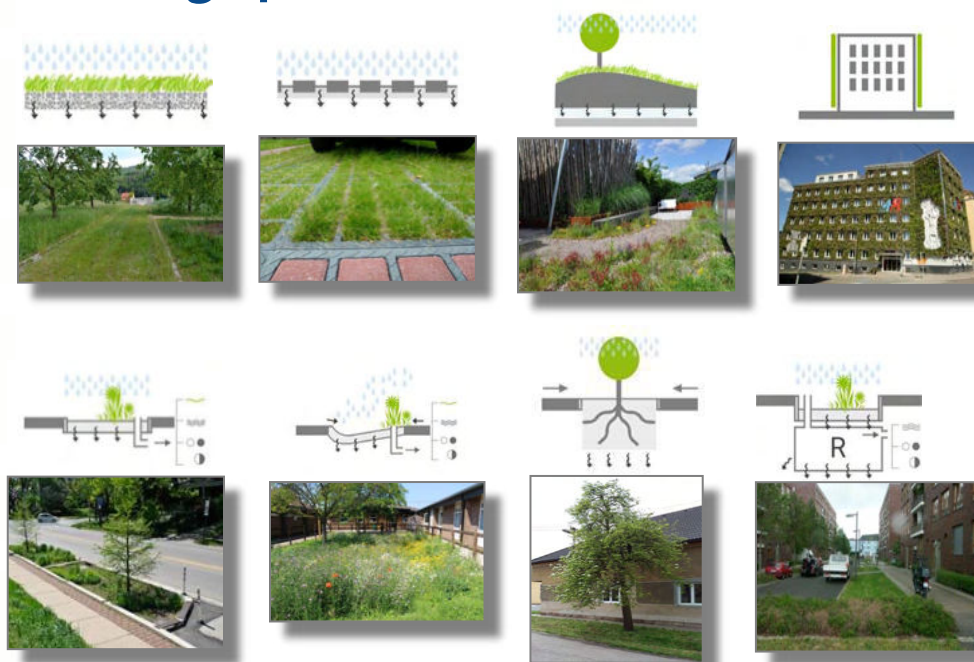
B. Městské stavební standardy s integrací MZI

Projednání *MSS* se všemi dotčenými orgány a organizacemi nastaví **jednotný přístup pro výstavbu** na katastru města

MSS by měly směřovat k nastavení **měřítka účinnosti MZI** zavedením **adaptačních indikátorů** - indexů MZI a map indexů MZI

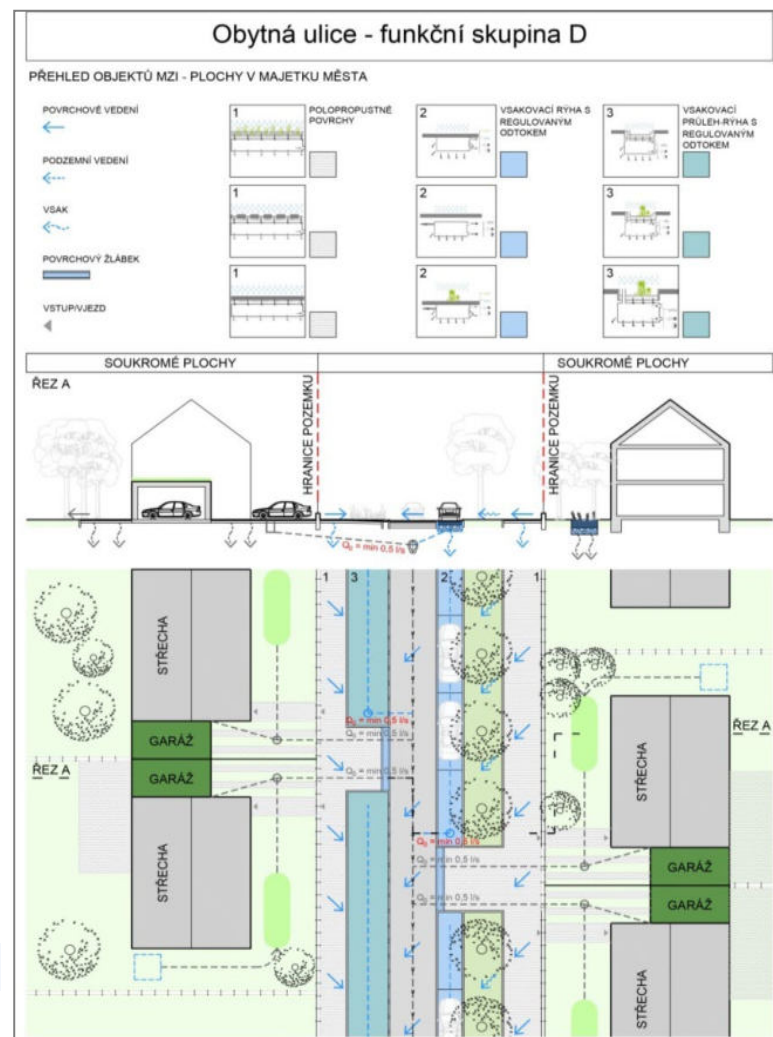
B. Městské stavební standardy s integrací MZI

Katalog opatření MZI

Ukázka aplikace opatření MZI

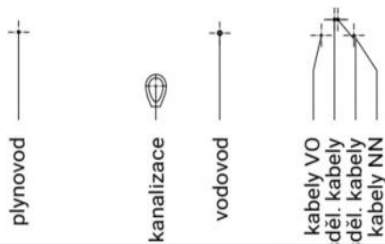
Schéma odvodnění ulic (zdroj: JV PROJEKT VH s.r.o.)

B. Městské stavební standardy – s příklad aplikace MZI

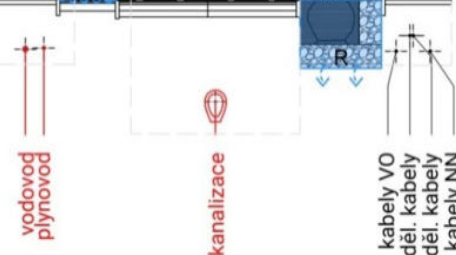
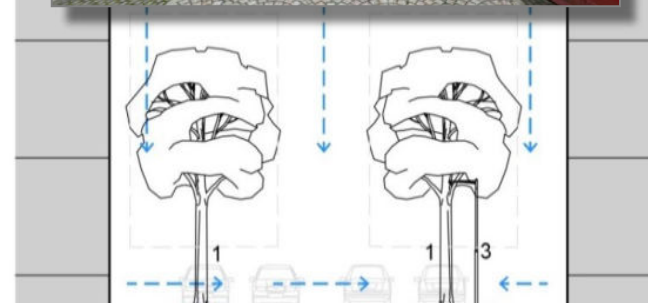
ul. Praskova

současnost

Ulice bez zeleně a schopnosti
zadržovat srážkovou vodou

výhled

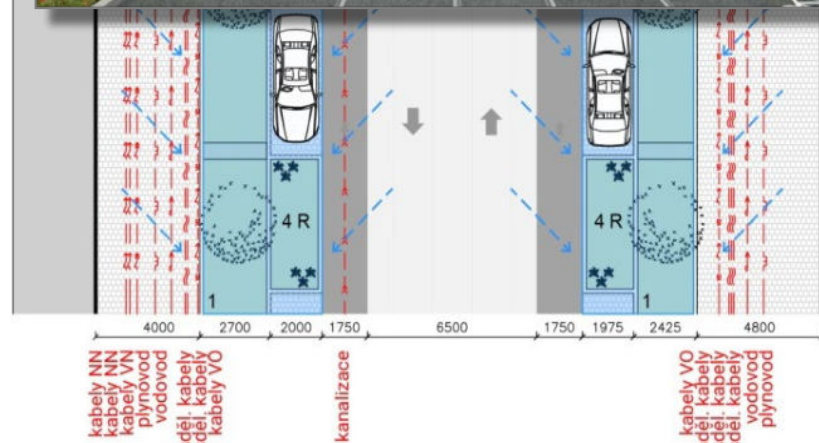
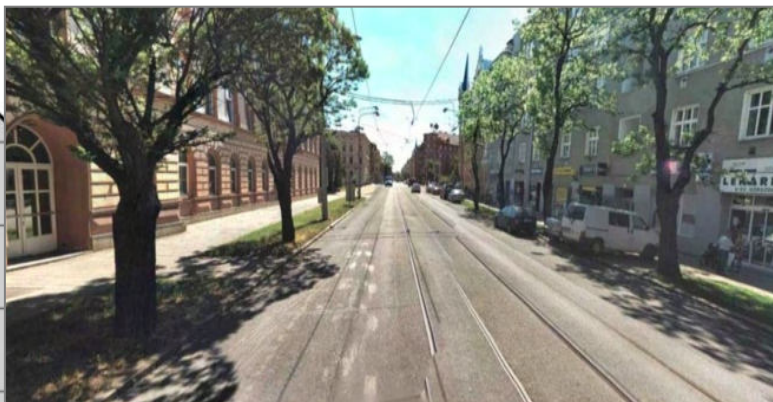
Příklad aplikace MZI
- koordinace s šedou infrastrukturou

B. Městské stavební standardy – s příklad aplikace MZI

ul. Masarykova

současnost

výhled

kabely NN
kabely VN
kabely NN
sděl. kabely

vodovod
analizace
plynovod
sděl. kabely
kabely VO

kabely VO
vodovod
plynovod
sděl. kabely
sděl. kabely
sděl. kabely

**Příklad vyhodnocení potenciálu a aplikace MZI
– podmínkou je koordinace s ostatní infrastrukturou**

C. Adaptační indikátory MZI

K plošnému nastavení města na konkrétní úroveň adaptace na změnu klimatu lze použít **Metodu systémové proporcionální aplikace adaptačních opatření do územního plánování prostřednictvím indexů MZI**

Nastavení účinnosti MZI:

- index MZI (i_{MZI}) - vyjádření evapotranspirační efektivity zeleně a účinnosti HDV
- mapa i_{MZI} - nastavení min. efektu MZI podle typu zástavby - každá ulice bude mít svůj min. i_{MZI}
- vyhodnocování účinnosti MZI - podklad pro smart city

Index modrozelené infrastruktury (i_{MZI})		
typ povrchu	i_{MZI}	aplikace, konstrukce, materiál
nepropustné zpevněné plochy	0,0	vozovky a chodníky z živice, betonu, vyspárované dlažby nebo v betonovém loži
zpevněná plocha s polopropustným krytem umožňující částečné vsakování	0,1	dlažba na štěrkovém loži, mlatové povrchy, MZK
zpevněná plocha s propustným krytem	0,3	propustné asfalty, dlažba se širokou spárou
propustné nezpevněné plochy bez rostlinného krytu	0,4	propustné dlažby, štěrkové a pískové povrchy
plocha se souvislým porostem zeleně, kde není možné přímé spojení s hlubší vrstvou půdy, s vegetační vrstvou zeminy do 300 mm	0,5	zeleň na střešní konstrukci podzemních objektů (např. podzemní parkoviště)

Medická příručka pro aplikaci MZI

Pokud si chce nějaké město zajistit proces adaptace na změnu klimatu tak, aby probíhal systematicky a systémově správně bez mnoha omylů, ztrát finančních prostředků a času, se neobejde bez městských předpisů a metodik.

Předpisy, resp. metodiky lze rozdělit na ty, které řeší změny ve stavebnictví a na ty, které zavádí do územního plánování a výstavby principy udržitelného rozvoje.

Města musí odolat důsledkům změny klimatu a své pokročilé urbanizace tím, že upraví pravidla:

- **pro územní plánování**
- **pro stavebnictví**

Medická příručka pro aplikaci MZI

Pravidla pro územní plánování

Při rozmístování funkcí po ploše měst je nutné správně vyhodnotit:

- jaké nové funkce, na jakých místech a v jaké formě budou účinně eliminovat negativní účinky klimatu (např. **metoda systémové proporcionální aplikace adaptačních opatření do územního plánování prostřednictvím indexů MZI** atd.)
- jak zajistit tradiční funkce ve městě v souladu v potřebami MZI:
  - **dopravní stavby** – situování do podzemních garáží, nebo parkovacích domů atd.
  - **inženýrské sítě** – sdružování do kolektorů, kabelových vedení atd.,
  - **pozemní stavby** – střechy budov - zelené střechy, parkoviště pro auta, kola atd.

Medická příručka pro aplikaci MZI

Pravidla pro stavebnictví

Formulují pravidla pro zavádění nových stavebních prvků, které umožní aplikace odvodnění dle principů MZI:

- **pozemní stavby** – fasádní barvy bez pesticidů, nové střešní krytiny bez zinku, mědi, vegetační a retenční střechy atd.
- **pozemní stavby** – v ZTI využívání srážkové a šedé vody atd.;
- **dopravní stavby** – přehodnocování dopravních tras a typů komunikací atd.;
- **komunikace** – zavádění přírodě blízkých opatření do tradičních technických a technologických postupů, propustné konstrukce komunikací, odstranění bariér pro vodu atd.

Medická příručka pro aplikaci MZI

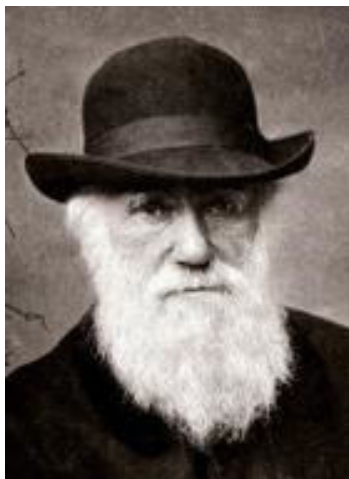
Pro všechny stakeholder je velmi důležité, aby měli po ruce stejná pravidla/nástroj, který jim umožní:

- realizace opatření **MZI v jednotném stylu a ve stejné kvalitě;**
- zavádět MZI **systemově, systematicky a účinně;**
- státní správě **pochopit podstatu a smysl MZI** a jak by se na její zavádění měli připravit;
- efektivně postupovat při **schvalování, povolování a kolaudování staveb, přebírat stavby do užívání** v potřebné kvalitě,
- nastavit **provozní smlouvy** s provozovateli, **plánovací smlouvy** mezi majiteli infrastruktury a developery.

PLÁN ADAPTACE NA ZMĚNU KLIMATU PROSTŘEDNICTVÍM MZI - POTŘEBUJE PŘÍPRAVU

Město si musí udělat jasno v tom:

- **jak zajistit závaznost a vymahatelnost Plánu?**
- **jaké bude složení týmu zpracovatele?** (specialisté klíčových oborů)
- **kdo bude zastupovat objednatele?** (procesu projednávání se musí účastnit pověření reprezentanti města)
- **kolik kvalitní Plán stojí?**
- **podle čeho vybrat zhotovitele?** (důležitější je důvěra v jeho schopnosti - reference, než pořizovací cena Plánu)

Charles Robert Darwin

(12. únor 1809 - 19. duben 1882)

- britský přírodovědec
a zakladatel evoluční teorie

**„Není to ten nejsilnější,
kdo přežije,
ani ten nejinteligentnější,
ale ten, kdo se dokáže nejlépe
přizpůsobit.“**

Děkuji za pozornost
Jiří Vítek

www.jvprojektvh.cz

